

ת"פ 65752/06/17 - מדינת ישראל נגד יחיאל ערוסי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 65752-06-17 מדינת ישראל נ' ערוסי

לפני כבוד השופט איתי הרמלין

בעניין: מדינת ישראל

ע"י עו"ד נורית זקן-גבעתי

המאשימה

נגד

יחיאל ערוסי

ע"י עו"ד רונה שוורץ

הנאשם

הכרעת דין

1. הנאשם מואשם בהתעללות בבעל חיים והתאכזרות אליו - מעשים שהם עבירה לפי חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994.
2. עצם התרחשותו של האירוע נושא כתב האישום אינו שנוי במחלוקת. הצדדים חלוקים ביניהם לגבי פרטי ההתרחשות כמו גם לגבי קבילותן ומשקלן של ראיות מסוימות, וכנגזרת מכך גם בשאלה אם הנאשם עבר את העבירה המיוחסת לו.
3. אין מחלוקת על כך שביום 13.8.2016 יצא הנאשם רכוב על קטנועו מביתו שבשכונת יד אליהו לכיוון חוף ימה של תל אביב הנמצא במרחק של כ-3 ק"מ. על הקטנוע הרכיב חבר בשם דוד ועל רצפתו הניח צידנית. את כלבו, שלו קרא פדרו, (כלב בגודל בינוני) קשר לספיל הקטנוע על מנת שירוך אחריו. במהלך נסיעתו העירו לנאשם אנשים שונים על טיפולו בכלבו ואף תיעדו בווידיאו את מעשיו של הנאשם. בעקבות כך ביקש חברו של הנאשם, דוד, לרדת מן הקטנוע, וכך עשה. כשהגיע הנאשם לשדרות בן ציון בתל אביב מנעו ממנו אזרחים שהיו במקום להמשיך בנסיעה (אחרי שכנראה עצר מיזמתו להסתכל על כלבים אחרים בשדרה), שחררו את הכלב, טיפלו בכלב ולקחו אותו איתם (והעניקו לו את השם בנצי על שם שדרות בן ציון). אין גם מחלוקת ממשית על כך שכפותיו של הכלב התקלפו כתוצאה מן הריצה על הכביש והוא דימם מכפות רגליו.
4. לטענת ההגנה לא היה במעשהו של הנאשם משום התעללות בכלב פדרו-בנצי או התאכזרות אליו. לפי הטענה, הכלב עמד במהירות הנמוכה שבה נסע הקטנוע ולא התקשה לרוץ בקצב זה, כך שהוא לא נמשך או נגרר כלל על ידי הקטנוע. פציעותיו של הכלב נגרמו לדברי ההגנה לא בשל גרירתו על ידי האופנוע אלא כתוצאה מחום הכביש שעליו רץ (בהקשר זה הכוונה היא לטענות הנאשם עצמו ולא לטענות סנגוריות). לטענת ההגנה, לא הוכח כי לכלב נגרם סבל וממילא לא רק שהנאשם לא ביקש לגרום לכלבו סבל, אלא שהוא גם לא היה מודע בזמן אמת לפציעתו,

אלא רק בדיעבד. לחלופין טוענת ההגנה כי עומדת לנאשם הגנת זוטי הדברים בשל קולתם של מעשיו או שעומדת לו הגנה מן הצדק לנוכח פגמים בחקירת המשטרה לרבות פגיעה בזכות היועצות של הנאשם, בשל אכיפה בררנית ובגלל העובדה שכלבו נלקח ממנו שלא כחוק. עוד טוענת ההגנה שמכוח עקרון שיוניות המשפט הפלילי היה על המדינה לנקוט נגד הנאשם (אם בכלל) הליכים מנהליים ולא הליכים פליליים.

5. בטענותיה העובדתיות נסמכת ההגנה בין היתר על סרטון שצולם בקטע מוקדם של הנסיעה ופורסם באתר ynet (ת/1). בסרטון זה נראה הכלב רץ קשור (ברצועה קצרה יחסית) לסבל הקטנוע הנוסע במהירות איטית יחסית, ולא נגרר על ידו. בדומה לכך העדה בר סרפיאן העידה שראתה (בקטע האחרון של הנסיעה) "אופנוע שישב עליו מישהו, וגרר אחריו כלב עם חבל" [1], אך תיארה את הכלב רץ אחרי האופנוע ולא נגרר על ידו.

6. עם זאת, מהתיאור שמסרו מספר עדי ראיה אחרים עולה כי הסרטון אינו משקף כלל את מצבו של הכלב בחלק האחרון של נסיעתו של הנאשם. ארז בכר, שהבחין בנאשם רוכב על קטנועו שאליו נקשר כלבו באזור הסינמטק העיד: "ראיתי את הכלב ממש בצורה מאד קשה אחריו, נגרר אחריו, לא מצליח להדביק אותו" [2]; "רץ בכבדות. לא מצליח להדביק את המהירות שלו" [3]. העד ציין שהרצועה הייתה קצרה ועשויה מחבל, והייתה מתוחה ולא רפויה [4] (העד תיארה בטעות כמחוברת לכידון הקטנוע בעוד היא הייתה מחוברת לסבל). העד סיפר שראשו של הכלב היה "כלפי מטה" וניתן היה לראות "שהוא באפיסת כוחות, שהוא בקושי רץ אחריו, הוא סובל. אין לו כוח יותר לרוץ" [5]. העד אלעד גולדמן, שנתקל בנאשם בכניסה לשדרות בן ציון (סמוך לכיכר "הבימה" - "כיכר התרבות" בשמה הרשמי), תיארו כך: "הוא נוסע עם הטוסטוס והכלב מנסה לשמור על הקצב ולפעמים הוא רץ ולפעמים הוא נגרר... אם אני מושך כלב והוא לא מצליח לעמוד בקצב" [6] שלי, אז כנראה שאני גורר אותו איתי" [7]. "נגרר זה אומר שמה קורה שלפעמים הוא רץ, לפעמים הוא מועד תוך כדי הנסיעה, ואז אתה רואה את ההיגררות הזו" [8]. "הוא רץ מחוסר ברירה, כאשר לקטעים הוא לא עמד בקצב, ואז יש מעידה מסוימת של הכלב" [9]. העד איתי ברג תיאר את הדברים כך: "המצב היה מחריד... הוא היה קשור בחבל, הוא נגרר מאד קרוב לאופנוע, זה לא נראה היה משהו הגיוני בכלל. הוא היה [קשור] בחבל ולא ברצועה. לא היה לו קולר. החבל היה מלופף סביבו, מה שבעצם גרם לחשוש שהוא יכול להיחנק. היה לו דם. הוא היה פצוע ברגלים. הרגלים היו חבולות, פצועות... ובעצם הוא נגרר. קצת רץ קצת נגרר. מדדה. הוא לא היה כלב מאושר, הוא לא רץ מרצונו, לא רץ מהכיף שלו. זה היה נורא. זה לא השאיר מקום לספק. זה לא היה בן אדם שיצא לטיול עם הכלב שלו" [10]. בתשובה לשאלת הסניגורית הוסיף העד: "חלק מהזמן הוא נגרר יותר, חלק פחות. כשאני אומר: 'נגרר', אני מתכוון שהוא לא נגרר כשטיח, אבל בהחלט חלק מהזמן הוא נגרר כשהחבל מלופף יותר וחלק פחות... הוא לא נגרר כמו סחבה או שטיח, אבל כן הרגל קצת נפלה וחלק הוא נגרר יותר, וחלק הוא נמשך יותר מהצוואר" [11]. לשאלת הסניגורית: "כלומר, כפות רגליו היו באוויר בהליך של ריצה?" השיב העד: "ממש לא. כפות רגליו נגררו חלקן ושתתו דם" [12]. העד ציין שמצבו של הכלב בעת שראה אותו היה קשה יותר מאשר זה שניתן לראות בסרטון שצולם בשלב מוקדם יותר של הנסיעה והוצג לו במהלך עדותו, שאז נראה הכלב עצמאי יותר. ברג חזר שוב ושוב על כך שבעת שראה את הכלב הוא נגרר על ידי הקטנוע. גם העד עמי ניר תיאר את הכלב הקשור לקטנוע בקטע האחרון לפני עצירתו כמי "שספק נגרר, ספק רץ ומועד בצעדיו" [13]. "ראיתי כלב עם חבל מתוח... מנסה להדביק את הקצב אחרי האופנוע. ההבנה שהוא לא הצליח להדביק את הקצב כי התנועה שלו לא הייתה שוטפת" [14]. העד הסביר כי במסגרת אילוף ניתן לקשור כלב לאופניים, אך אז לא יריצו את הכלב למרחק ארוך על כביש לוחט ולא יגרמו לו נזק פיזי. העד ציין שהנאשם עצר את נסיעתו בשדרות בן ציון מיזמתו כדי להסתכל על כלב אחר שהיה בשדרה. לפי העדויות החבל שבו נקשר הכלב

היה באורך שבין מטר לשני מטרים. רוב העדים העריכו את מהירות הנסיעה של הנאשם כבין 30 ל-40 קמ"ש.

7. אשר למצבו של הכלב בסיום הנסיעה העיד העד אלעד גולדמן כי "כפות הרגלים שלו היו לגמרי מגורדות, והיה לו מאד קשה לנשום... הדבר הראשון שראיתי זה דם על הרצפה, ואז הבנתי שמהו לא בסדר" [15]. העדה הדס גולדמן-ביק הוסיפה: "עברנו בשדרות בן ציון, חצינו את הכביש, ופתאום אני רואה על הכביש עקבות של דם. של כלב. לא הבנתי. הרמתי את הראש, וראיתי אדם נוסע על קטנוע שמאחוריו קשור חבל וכרוך סביב הצוואר של הכלב... תפסנו את הקטנוע שממש לא יוכל להמשיך לנסוע... הצלחנו לשחרר את הכלב מהחבל... באותה נקודה הכלב הקיא... הכלב לא הפסיק להקיא, וכפות הרגלים שלו, יש להם כריות כאלה, הן ממש התקלפו כמו כפכפים..." [16]. "לקחנו אותו לוטרין. הכלב באמת הגיע באפסית כוחות אחרי שהוא הקיא במשך כמה דקות רצופות. הוא לא הצליח לאכול ולא לשתות. הוא לא הצליח לעמוד וללכת... הגענו לוטרין תורן... שמו לו משחה וחבשו אותו בארבע רגלים". גם העדה בר סראפאן העידה על כך שהכלב דימם מרגליו ולשונו הייתה בחוץ אפילו דקות אחרי שהרחיקו אותו מן הנאשם [17]. גם העד ארז בכר העיד על כך שהכלב דימם. העד עמי ניר ציין ש"כפות הרגליים של הכלב היו מלאות דם. הכלב עצמו היה נראה מיושב, מתנשף, סביב הצוואר שלו, איפה שהיה החבל, נשאר סימן..." [18]

8. בסיכומיה טענה הסניגורית (תוך שהיא מתעלמת אפילו מדברי לקוחה שאביא בהמשך) שיתכן שמעשיו של הנאשם נעשו ביום קר. אף על פי שמזג האוויר הלוהט באוגוסט בישראל נמצא בידיעה שיפוטית, אציין שהעדה הדס גולדמן ביק העידה: "האספלט, הכביש, רותח. זה היה יום חם, אמצע היום 12:30 בצהרים והכביש בניגוד למדרכה הוא לוהט... [הנאשם] לבש ציצית בלבד" (כך אמרה לנאשם כשהסביר לה שהוא נוסע לאט) [19]. גם העדה בר סראפאן הזכירה את העובדה שהיה זה יום חם מאד [20], וגם העד עמי ניר התייחס לכך שמדובר היה בחודש אוגוסט כשהאספלט רותח [21].

9. מספר עדים העידו אודות מצבו הנפשי והתודעתי של הנאשם בעת שמנעו את המשך נסיעתו בשדרות בן ציון. העד אלעד גולדמן העיד שהנאשם "לא נראה כאילו שהוא מבין שהוא פוגע בכלב או עושה לו איזה שהוא נזק, הוא אמר שהוא הולך לים ושכלל שיש לו צידינית אז הכלב לא יכול להיות על הטוסטוס והוא היה חייב לקשור אותו לאחורה. נשמע כמו משהו שמישהו שלא מדבר בהיגיון אומר" [22]. כשנשאל על ידי הסניגורית אם היה משהו חריג בהתנהגות הנאשם אמר העד: "זה חריג שמישהו גורר כלב על טוסטוס. אז הוא בן אדם חריג. בהתחלה הוא נאבק איתנו, אז זה היה נראה לי מוזר. מוזר לא להבין שהוא עושה משהו לא בסדר... אח"כ כשהוא התיישב, אני לא זוכר בדיוק מה הוא אמר, אבל הוא לא היה נראה שפוי לגמרי" [23]. העדה הדס גולדמן ביק העידה: "הנאשם צעק: 'תחזירו לי את הכלב, זה כלב שלי. מותר לי לעשות מה שאני רוצה עם הכלב שלי. תחזירו לי את הכלב. אני נוסע לים'... הוא היה ממש בחוסר מודעות, הוא היה נראה לא בקו השפיות... הוא אמר: 'בדרך כלל כשאנחנו נוסעים לים, אני לוקח את הכלב על האופנוע, אבל היום לקחתי צידינית איתי, אז הכלב צריך לרוץ מאחורה, אבל זה בסדר אני נוסע לאט'... הוא אומר לי: 'אין שום בעיה עם הכלב, הכל בסדר איתו'... אמרתי לו: 'אבל אתה לא רואה שהכלב סובל? שזה לא עושה לו טוב? שהוא לא יכול לעצור בגלל שהחבל כרוך סביב הצוואר שלו וברגע שהוא עוצר הוא נחנק'. הבן אדם ממש לא הבין את זה. לא היה לו שום מודעות לגבי מה שהוא עושה. הוא חשב שהוא יוצא לטיול עם הכלב ונוסע לים" [24]. העד איתי ברג סיפר שהנאשם נראה מבולבל ואולי מבוהל. העדים השונים סיפרו כי הנאשם היה תוקפני פיזית ומילולית כלפיהם (כך למשל, לעד בכר אמר לדברי האחרון: "אני אזיין אותך בתחת").

10. אציין כבר כאן שלא מצאתי שמצבו הנפשי והתודעתי של הנאשם מעידים על כך שלא התמלא בו היסוד הנפשי של העבירה או שעומד לו סייג לאחריות פלילית. הנאשם לא ביקש להיבדק על ידי פסיכיאטר אף כי הצעתי לו שיעשה כן. יתר על כן, מעדויותיו בחקירה ובמשפט עולה מסקנה ברורה כי מעשיו של הנאשם לא נעשו מתוך מחלת נפש או בעיה בכושר השכלי שיכולה לבסס פטור מאחריות פלילית, אלא על רקע תפיסת העולם שלו שבזה לרגישותם של אחרים. בניגוד לבני הזוג גולדמן לא התרשמתי שהנאשם לא היה מודע למעשיו, אלא שערכו של הכלב בעיניו כיצור חי היה כה נמוך בעיניו, שלא רק שהוא העדיף על פני שלומו של הכלב את שלומה של צידנית, אלא שהוא התעלם מכל סימני האזהרה שהוצבו בפניו ובחר באופן מודע שלא לחדול ממעשיו ואף לא לבחון את שלומו של הכלב על רקע אותם סימני אזהרה. מסקנות אלה עולות בבירור מעדויותיהם של הנאשם ושל חברו דוד, שאליהן אתייחס כעת.

11. העד דוד כהן העיד בפניי על כך שביום האירוע החליטו הנאשם והוא לנסוע יחד לחוף הים (לדבריו, לחוף הכלבים) ולקחת איתם את כלבו של הנאשם. כדי שיקל עליהם למצוא חניה החליטו לנסוע בקטנוע של הנאשם ולא במכוניתו של העד. לטענת העד, בתחילה לא היה הכלב קשור לקטנוע, אך כשהנאשם הבחין בכך שהכלב מתחיל להשתרך מאחור, קשר אותו לסבל הקטנוע. לדברי העד, כשנסעו ברחוב יגאל אלון, נצמד אליהם רכב ומתוכו החלו לצעוק להם את הדברים האלה: "שני מטומטמים. מה אתם עושים? הכלב נגרר." (ובמקום אחר הוסיף כי אמרו שהכלב מסכן^[25]), אך הנאשם התעלם מדבריהם והמשיך בנסיעה. העד עצמו חש לא בנוח כשהבחין בכך שהם מצולמים על ידי אחת מנוסעות המכונית ("זה לא מתאים לי"). לאחר שפנו לרחוב יצחק שדה נהג נוסף צעק לעברם וקילל אותם. כשהגיעו לתחנת דלק בצומת "מעריב" ביקש לרדת מן הקטנוע ושיעצרו לתת לכלב לשתות. לדבריו, הנאשם סירב לתת לכלב לשתות, התעצבן, קילל אותו, ואמר לו שהוא יכול ללכת. לדברי העד, הוא ביקש לרדת מן הקטנוע כיוון שלנוכח הנזיפות בהם הוא הרגיש שותף למעשים^[26], וגם צפה את מה שיקרה אם הנאשם "יכנס ללב תל אביב ושם כל האנשים שלא אוכלים בשר ושל תנו לחיות לחיות"^[27], אך כשאמר לנאשם: "יחיאל, תראה, אנשים עם מצלמה, זה לא נראה לי", הנאשם אמר: "לך תזדיין! שהם יזדיינו" וגם עשה לנוזפים בהם "אצבע משולשת"^[28]. העד ציין שראה שהכלב מכשכש בזנב, אך גם שמע אותו מתנשף כשהנאשם האט לקראת

רמזורים^[29]. העד לא ראה דימום מרגליו של הכלב או סימן חריג אחר למצבו^[30]. העד הדגיש שכוונתו של הנאשם הייתה כוונה טובה - לנסוע עם הכלב לים, ושהייתה זו הפעם הראשונה שעשה זאת באמצעות הקטנוע. העד הוסיף גם דברים מעורפלים באשר לאפשרות שהנאשם לא שמע את דבריו ואת דברי אחרים בשל העובדה שהנאשם

הרכיב קסדה ושהייתה רוח^[31].

12. הנאשם מסר שתי עדויות במשטרה וכן העיד במשפט. הסינוגורית הלינה בצדק על כך שבחקירתו הראשונה במשטרה השוטר לא עצר את החקירה ברגע שהנאשם ביקש להתייעץ עם סניגור ציבורי אלא שאל אותו שוב עד שהנאשם אמר כי הוא רוצה להתייעץ לאחר החקירה. עם זאת, הסינוגורית לא התנגדה להגשת העדות, שתאמה את עדויותיו המאוחרות יותר של הנאשם.

13. בעדותו הראשונה במשטרה (ת/14) העיד הנאשם כי בסביבות השעה 10:00 יצא מביתו לים רכוב על קטנועו עם דוד ועם הכלב בן 11.5 חודשים שהיה קשור מאחור. הנאשם טען שהשתמש ברצועת עור באורך כמטר וחצי לקשירת הכלב לסבל הקטנוע, וציין שלא העלה את הכלב לקטנוע כיוון שהיה צריך לקחת לים צידנית. לדבריו, נסע במהירות של כ-10 קמ"ש, ו"עשה לכלב חניות" לאורך הדרך - ברמזורים היה עומד

בצל - והכלב רץ ולא נגרר והגיב יפה, לא נבח ולא אותת שהוא סובל בהגעה "לקבינה", ובסרטון שצולם והוצג לו בחקירה הוא אף נראה מכשכש בזנבו. בשדרה, כאשר עצר כדי שהכלב יוכל לנוח, אמרה לו בחורה שהייתה שם שלכלב יורד דם, והתנפלו עליו "כל האשכנזים". הנאשם אישר שהכלב לא היה פצוע לפני הנסיעה ושכסופה ירד לו דם מכפות הרגליים. לדבריו, היה זה כתוצאה מן החום. הנאשם הסכים עם החוקר שהפציעה שנפצע הכלב כתוצאה ממעשיו שלו גרמה לכלב סבל, אך אמר שלא מדובר בהתעללות אלא בשגיאה. כשנשאל על כעסו על כך שכלבו נלקח ממנו, אמר הנאשם: "בטח שאני אקח את הכלב שאטפל בו, יש לי חומר של כוויות בבית, אני חצי רופא וטרינר, אני מגדל כלב מגיל 5".

14. בעדותו השנייה במשטרה (3/ת), שנגבתה 8 ימים אחרי המקרה, חזר הנאשם על גרסתו מן העדות הראשונה, אך כאשר הוצגו לפניו ראיות על טיבה של הרצועה שבה השתמש אישר כי מדובר ברצועה שהכין בעצמו מחבל אלסטי של ספינות. כשאמרה לו החוקרת כי אין זו רצועה לכלב, השיב: "זה כן. אפשר לקשור כלב גם עם חוט ברזל." הנאשם עמד על כך שנסע במהירות של כ-10 קמ"ש ושהכלב לא נגרר. לדבריו, הפציעות ברגליו של הכלב נגרמו כתוצאה מכך שהרצועה הייתה לוחטת, אך הכלב כשכש בזנבו והוא הבחין בכך שנפצע רק בשדרות בן ציון. כשעומת עם טענת העדים שנסע במהירות של 30 קמ"ש, אמר הנאשם: "הם טוענים גם שאמא שלי זונה, אז אמא שלי זונה? יפי נפש טוענים. משעמם להם בחיים". בעדותו השנייה של הנאשם במשטרה הוא התייחס באופן הבא לירידתו של החבר דוד מן הקטנוע באמצע הדרך:

"ש: מי איתך על האופנוע?

...

ת: דוד... אבל הוא ירד בדרך, בקרליבך.

ש: למה?

ת: הוא רצה שאני אקח את הכלב בין הרגליים.

ש: ולא הסכמת?

ת: לא. הוא ראה שמצלמים אותנו, אז הוא פחד.

ש: למה לא הסכמת לשים את הכלב בין הרגליים?

ת: בגלל הצידנית.

ש: הצידנית יותר חשובה מן הכלב?

ת: לא. שיקול דעת מוטעה".

15. את עדותו בפני פתח הנאשם בכך ש"כל הקטע הזה קרה בגלל אנשים יפי נפש שישבו בשדרות בן ציון, חיפשו סיבה למסיבה. בגלל זה לא יכלו לסגור את התיק הזה. היה כל אלה של החיות, היפי נפש האלה שדואגים לחיות, בשבילם הייתה סיבה למסיבה, ומחמת לחץ ציבורי עשו מזה 'טררם' שלם"[32]. בהמשך העדות כשהתבקש להסביר למה רץ אחרי אחד העדים שהבחין במעשיו, אמר הנאשם: "למה זה ילד קטן הומו שאין לו מה לעשות. אני מכיר את הילדים האלה מגיל... כל השדרות ח"ן האלה, מי יושב שמה? כל המשועממים ויפי הנפש שמחפשים עם מה להתעסק. הומו... משעמם להם. מה? הם מצאו את היטלר?... הכנופיות האלה שלהם. תראי איזה אנשים הם. לא אנשים מהשורה"[33].

16. לגוף העניין חזר הנאשם בעדותו הראשית וסיפר כי מה שקרה קרה כיוון שלא היה לו מקום לקחת את הכלב על הקטנוע מפני שלקח איתו חבר וצידינית. החלטתו לנסוע בקטנוע ולא במכונית נבעה מן האפשרות לחנות קרוב לחוף. לדבריו, לאורך כל הדרך הסתכל על הכלב במראה וראה שהוא מכשכש בזנב ואין הוא מוציא את לשונו (לדבריו, ברשותו מראה המאפשרת לראות זאת היטב), וודאי שלא ראה את הכלב מדמם, והוא גם היה מרגיש אם הכלב היה מתנגד, כיוון שהוא נהג קטנוע מנוסה. לטענת הנאשם, הכלב היה קשור לקטנוע מתחילת הנסיעה כדי שלא ידרס. עוד טען הנאשם, שהוא התקשה לשמוע את דוד במהלך הנסיעה כי יש לו קסדה סגורה ושמיעתו באחת האוזניים נפגעה במלחמת ההתשה. לדבריו, כיוון שהיה מרוכז בנסיעה, שמע בדרך רק בחורה אחת שצעקה ונופפה בידה. עוד סיפר הנאשם שהוא עצר בשדרות בן ציון מיזמתו לראות כלבים, ואז, דקה או דקה וחצי לאחר מכן, "התברר לי [ש]זה רץ אחרי כל הדרך, היפה נפש הזה. סלח לי, איזה הומו"[34].

17. בחקירתו הנגדית שב הנאשם וטען כמו בחקירתו הראשונה במשטרה שהשתמש בחגורה תקנית לקשירת הכלב, נסע לאט, עצר ברמזורים רבים בדרך וחשב לתומו שמצבו של הכלב טוב שכן פציעתו הייתה בכף הרגל ולא במקום שהוא יכול לראותו (הנאשם אישר שהכלב נכווה בכפות הרגליים ועורו התקלף). לדבריו, הפעם היחידה בדרך שהבחין בכך שמעירים לו הייתה "הפעם של המכונית שההיא נופפה לי והדוד הזה אמר לי: 'מצלמים אותך'... ואמרתי לו: 'יופי, שיצלמו'. אחרי כמה זמן הוא ביקש לרדת. אמרתי לו: 'לך!'"[35]. בהזדמנות זו הוסיף ותיאר את דוד כ"טיפוס די דפוק" והסביר שירד מן הקטנוע "כי הוא ראה אנשים מנופפים או משהו כזה, והוא תפס פחד כזה לא יודע ממה"[36]. בניגוד לדברים שאמר בחקירת המשטרה והובאו לעיל, טען הנאשם שדוד לא אמר דבר בקשר להערות אנשים אחרים על מעשיהם למעט בקשתו לרדת כי אנשים מצלמים. הנאשם הסביר כי פציעותיו של הכלב נגרמו בגלל האספלט החם, והיו נגרמות בין אם היה קשור ובין אם לאו, ושהייתה זו טעות להריצו על אספלט חם[37]. לדבריו, בפציעות הבחין רק כשעצר בשדות בן ציון, שאז התקבצו במקום אנשים נוספים שהבחינו אף הם בפציעות.

18. בתשובה לשאלות הבהרה ששאלתיו אמר הנאשם שהנזק הצפוי לכלב מן האספלט הרוחח "ברח לו מן הראש" ביום המקרה. הנאשם שב וטען (בניגוד לעדותו במשטרה שהובאה לעיל) כי דוד לא אמר לו דבר על הכלב כשירד מן הקטנוע.

19. התביעה הגישה חוות דעת של הוטרנירית ד"ר נירית ציפורי-ברקי (ת/2). לפי האמור בחוות הדעת היא

נכתבה על בסיס הסרטון ת/1 בלבד. הווטרינרית לא בדקה את הכלב שבפגיעה בו עוסק המשפט. חוות הדעת נוסחה בעיקרו של דבר כחוות דעת משפטית ולא כחוות דעת רפואית, ונאמר בה שמעשהו של הנאשם הוא עבירה לפי סעיף 2(א) לחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994. בחלק הרפואי בחוות הדעת, שנשמך על ידע כללי של הרופאה הווטרינרית שכאמור כלל לא בדקה את הכלב, נאמר: "גרירת כלב בצורה בה נגרר, כמו גם תנאי מזג האוויר של חודש אוגוסט בשעת הצהרים, המשפיעים גם על טמפרטורת כביש האספלט גורמים לו סבל פיסי ונפשי - עקה/סטריס - על אחת כמה וכמה כשלכלב אין שום יכולת להתנגד או לברוח. מקור אותה עקה שנגרמת על ידי גרירת בעל חיים על כביש אספלט לווט הגורם לכוויות קשות וקילוף העור תוך כדי חיכוך מתמשך של כפות הרגלים הצורבות עם הכביש, יוצרים כאב פיסי קשה, לסבל זה מצטרפת תחושת חוסר האונים של הכלב, שאינו מסוגל להבין יחד עם חוסר היכולת של הכלב להגן על עצמו ולעצור. אין ספק שיש בכך כדי לגרום לו סבל מיותר ולא מידתי".

20. מחקירתה הנגדית של ד"ר ציפורי-ברקי עלה שאחרי שחיברה את חוות הדעת קיבלה תיעוד רפואי אודות פציעותיו של הכלב, אך כיוון שחוות דעתה עסקה במעשה ולא בתוצאותיו, לא שינתה את חוות דעתה אחרי שעיניה במסמך הרפואי. גם כשהוצג בפני העדה המומחית בבית המשפט הסרטון שעל בסיסו נכתבה חוות דעתה, שבו נראה כלב רץ אחרי הקטנוע שאליו הוא קשור, עמדה העדה על כך שמדובר בגרירה של הכלב ומשיכתו. העדה הסבירה כי היא רואה במעשה המדובר משום גרירה של הכלב משום שאין לכלב בחירה אם להמשיך לרוץ או לעצור, כפי שהיה יכול לנהוג אילו אדם היה מטייל איתו ברגל ברחוב. העדה הדגישה את העובדה שהיא רואה פסול בכך שהכלב נקשר באופן שמחייב אותו לרוץ ללא הפסקה על האספלט החם בעוד בעליו אף לא מפנה את ראשו לאחור לבחון את מצבו. העדה הסבירה כי גם עצם ריצתו של כלב על אספלט חם עלולה לגרום לקילוף עור כפות הרגלים, אך כלבים הם נבונים מספיק כדי לדעת לעצור את ריצתם בנסיבות כאלה, ואפשרות זו לא עמדה בפני הכלב באירוע נושא כתב האישום בשל קשירתו לקטנוע.

21. העובדה שריצה על כביש לווט גורמת לכוויות ברגליו של כלב הדורך עליו לאורך זמן אינה שנויה במחלוקת ממשית (ראו עדות הנאשם כפי שהובאה לעיל). לעומת זאת, טענת הווטרינרית אודות הסטריס הנגרם לכלב בשל הרצתו קשור על גבי האספלט הלוט שנויה במחלוקת בין הצדדים. לשאלה על מה מתבססת קביעתה כי הכלב פדרו-בנצי סבל מסטריס, הסבירה העדה: "צפיתי בסרטון, ראיתי את החבל מתוח, ראיתי את הכלב מנסה להאט את הריצה, והוא מגביר את הקצב כי הוא צריך לעמוד בקצב האופנוע אחרת הוא ייגרר. תחושת החוסר אונים של הכלב...[38] (עלי להעיר כי כשלעצמי אינני מבחין בסרטון בניסיון של הכלב פדרו-בנצי להאט את ריצתו). העדה ציינה כי בעלי חיים וכלבים בתוכם אינם אוהבים שכופים עליהם לעשות פעולה מסוימת. העדה לא נתנה תשובות ברורות לשאלות אודות עצמת הסטריס שנגרמה להערכתה לכלב פדרו-בנצי בשל קשירתו לקטנוע וריצתו על האספלט הלוט, ולא יכולה הייתה להשוותה לסטריס הנגרם לכלב בנסיבות אחרות (כגון כאשר הוא מושאר לבד בבית). העדה ציינה כי חוות דעתה בעניין זה לא נסמכה על ספרות מקצועית, אך היא התייעצה עם הממונה עליה. לדבריה, "לפי ניסיוני גרירת בעל החיים עם כלי רכב זה גורם לסטריס".

22. לנוכח הזהירות הנדרשת במשפט הפלילי, הרי שבשל העובדה שחוות דעתה של ד"ר ציפורי-ברקי נכתבה ללא שבדקה את הכלב פדרו-בנצי ובלי שהעדה בחנה את כלל הראיות בתיק, אלא את הסרטון שצולם

בחלק מוקדם של הנסיעה בלבד, וכן בשל העובדה שחוות הדעת לא נסמכה על ספרות מחקרית כלשהי או על מחקר שערכה העדה עצמה, והעדה לא יכולה הייתה למסור מידע אודות עצמת הסטרס שצפויה להיגרם לכלב בנסיבות כפי שהראיות מצביעות עליהן בתיק זה יחסית לפעולות רווחות של אנשים המטפלים בכלבים (כגון השארתם לבד בבית למשך שעות ארוכות), לא אקבע מסקנות לעניין סבלו הנפשי של הכלב פדרו-בנצי על בסיס חוות דעת זו.

23. הסניגורית עמדה על חקירתם של כל עדי התביעה בבית המשפט כולל השוטרים שהיו מעורבים בטיפול בתיק. הסניגורית שאלה את העדים שאלות שונות הנוגעות לטיפולם במקרה - כגון, ההחלטה לעכב את הנאשם לחקירה בתחנת המשטרה, ההחלטה לא לחקור את מי שלקחו את הכלב כחשודים בגניבתו, הסמכות לקחת כלב פצוע וכולי. הואיל ולמרבות שאלות אלה אין כל השלכה על התיק, אינני מוצא מקום לסקור בהרחבה את עדויותיהם של השוטרים בכל הנודע אליהן ואתייחס אליהן בקצרה בלבד. פקד טל מחוי, שהגיע לשדרות בן ציון עקב הפניות למשטרה בשעת האירוע, העיד כי האירוע נושא כתב האישום היה אירוע חריג שבו מאות אזרחים התקשרו למשטרה ודיווחו על אדם הגורר כלב עם אופנוע. את החוקר יאיר משגבי, שגבה את הודעתו הראשונה של הנאשם, עימתה הסניגורית עם העובדה שלפי הקלטת החקירה הנאשם ביקש להיוועץ עם סניגור ציבורי ובמקום לאפשר לו זאת, החוקר המשיך לשאול אותו בעניין זה ובסוף כתב מפיו כי הוא מבקש להיוועץ עם עורך דין לאחר החקירה. הסניגורית עימתה את החוקרת מאל קרסקס, שגבתה את הודעתו השנייה של הנאשם, עם העובדה שמספר עדים העידו בחקירתם על בלבולו של הנאשם והעובדה ש"לא היה מחובר למציאות" ושאלה אותה אם לא היה מקום לנהל את חקירתו של הנאשם באופן המותאם למצבו. העדה השיבה כי הנאשם נראה לה אדם רגיל לחלוטין וכשיר לחלוטין לחקירה. הנאשם גם לא אמר לה שאינו חש בטוב. החוקרת הסבירה כי האזרחים שלקחו מן הנאשם את הכלב לא נחקרו כחשודים בגניבתו כיוון שלקחו את הכלב לקבלת טיפול.

24. הסניגורית הגישה ראיות שונות ובהן מפה של מסלול נסיעתו של הנאשם בקטנוע, דו"ח האירועים של המשטרה, נהלים שונים הנוגעים לטיפול בבעלי חיים על ידי הרשויות (אחד של משרד החקלאות ואחד של המשטרה) וכן כתב אישום ותיעוד וידאו של מקרה של גרירת כלב באמצעות מכונית.

25. על בסיס כלל הראיות שהובאו לעיל אני קובע את העובדות הבאות: ביום 13.8.2016, שהיה יום חם - עובדה שהנאשם כלל לא חולק עליה, החליט הנאשם לצאת עם חברו דוד ועם כלבו פדרו לחוף הים. הנאשם לבש "טלית קטן" ללא חולצה נוספת (ראו עדותה של הדס גולדמן ביק). כלומר, היה ער לכך שמדובר ביום חם. על מנת שיוכלו לחנות קרוב לחוף החליט הנאשם שיסעו לים בקטנוע ולא במכוניתו של החבר - זאת, לפי עדויות הנאשם ודוד כאחד. הנאשם וחברו לקחו איתם ציננית, שאותה הניח הנאשם על רצפת הקטנוע. את חברו האנושי הרכיב הנאשם על הקטנוע ואילו את הכלב פדרו קשר הנאשם ברצועה מאולתרת עשויה מחבל לסבל הקטנוע - בעניין זה אני מעדיף את עדותו השנייה של הנאשם במשטרה ואת עדויות שאר העדים על פני עדותו הראשונה של הנאשם במשטרה. כפי שניתן לראות בסרטון שצולם במקטע הדרך הראשון, הרצועה הייתה קצרה יחסית (בין מטר לשני מטרים לדברי העדים), לא אפשרה לכלב להתרחק מהקטנוע וחייבה אותו לרוץ בראש זקוף ולעמוד במהירות הנסיעה של הקטנוע. בקטע שתועד בסרטון במקטע הדרך הראשון הצליח הכלב בריצתו לעמוד במהירות הנסיעה האיטית יחסית של

הקטנוע. עוד אני קובע, על בסיס עדותו של דוד, חברו של הנאשם שמצאתיו אמין בהרבה מן הנאשם (שעדויותיו לא היה עקביות ולא היו סבירות), כי במהלך נסיעתם העירו אנשים שונים לנאשם על מעשיו. אני דוחה כלא אמינה את טענת הנאשם שהבחין רק באישה אחת שצילמה אותו ואת דוד, ושבשל הרוח, הקסדה ובעיות השמיעה שלו לא הצליח לשמוע את הדברים שנאמרו לו על ידי דוד ועל ידי אחרים. אני מקבל כאמינה וכעדיפה את עדותו של דוד שהנאשם בחר להתעלם מדברי הסובבים ומדבריו שלו, ואף סימן ב"אצבע משולשת" לחלק מן המעירים. יתר על כן, אין כל ספק שהנאשם ידע שדוד יורד מן הקטנוע לנוכח ההערות שהושמעו בעניין אופן הטיפול בכלב. על בסיס עדותו השנייה של הנאשם במשטרה, שנגבתה 8 ימים בלבד לאחר המקרה, אני קובע כי כאשר ירד דוד מן הקטנוע ביקש שהנאשם יקח את הכלב על הקטנוע, אך כפי שעולה מעדויותיהם של הנאשם ושל דוד - הנאשם התעלם מבקשתו זו ואף ענה לו בבטות (דבריו של הנאשם בחקירת המשטרה נתמכים ב"דברי מה" רבים). הנאשם לא העלה את הכלב לקטנוע כיוון שמקומו היה תפוס על ידי צידנית. לאחר שהוריד הנאשם את דוד מן הקטנוע, המשיך בנסיעתו בקטנוע כשהכלב קשור ברצועת החבל הקצרה מאחור ונאלץ להמשיך לרוץ אחרי הקטנוע. על בסיס עדויותיהם של עדי הראייה הרבים אני קובע שהחל מאזור הסינמטק ועד שנעצר הקטנוע בשדרות בן ציון לא הייתה ריצתו של הכלב פדרו שוטפת - הוא לא עמד עוד במהירות הנסיעה של הקטנוע, ומעד מדי פעם ונמשך-נגרר מעט על ידי הקטנוע. הכלב נמשך-נגרר בכל מעידה כזו לפרק זמן קצר וזאת על כפותיו ולא על גחוונו. בכניסה לשדרות בן ציון עצר הנאשם כדי להביט בכלבים ששוטטו בשדרה ובאותו רגע התעמתו איתו עדי הראייה - אחד שבא בריצה מאזור הסינמטק וכמה שהבחינו במצבו של הכלב בקטע הדרך האחרון שבין כיכר "הבימה" לשדרות בן ציון. עדי הראייה הבחינו הן בכך שהכלב מדדה, מועד ונמשך-נגרר על ידי הקטנוע והן בכך שהוא מותיר עקבות של דם מכפותיו על גבי הכביש. אין מחלוקת שהכלב פדרו-בנצי לא היה פצוע לפני שרץ כשהוא קשור לקטנוע, ואילו לשדרות בן ציון הגיע כשהוא פצוע בכפות רגליו שהתקלפו ודיממו. לפי עדות הווטרינרית, עדות הנאשם ועדויות אחרות נראה כי די היה בעצם הרצתו של הכלב על אספלט לזהט מרחק גדול כפי שהורץ כדי לגרום לפציעותיו, ולא ניתן לקבוע בוודאות על בסיס העדויות שנשמעו שגרירתו-משיכתו כשמעד בקטע האחרון של הדרך החריפה את פציעותיו. ייתכן דווקא שמעידתו וגרירתו היו תוצאות של הפציעות ולא סיבותיהן של הפציעות. עוד אני קובע על בסיס עדויותיו של הנאשם כי הוא עצמו בקיא מאד בטיפול בכלבים והיה ידוע לו מראש שהרצת כלב על אספלט לזהט עלולה לגרום לו לפציעה בכפות הרגלים (אזכיר בעניין זה את דבריו הנזכרים לעיל על כך שהוא מחזיק בביתו משחה לכוויות). אזכיר עוד כי לדברי הנאשם, המְרָאָה בקטנוע שבו נהג מאפשרת לו לראות את הכלב בזמן שהוא קשור מאחורי הקטנוע. אמנם הנאשם לא יכול היה לראות במרָאָה את כפות רגליו המדממות של הכלב, אך בוודאי יכול היה להבחין בכך שהוא מועד ואינו עומד בקצב נסיעת הקטנוע ונמשך-נגרר כתוצאה מכך. אינני מקבל את העדויות על כך שהנאשם נהג במקטע הדרך האחרון במהירות של 30-40 קמ"ש, שכן הן נסמכות על הערכה של הולכי רגל בלבד, ואני אף סבור שבמצבו של פדרו-בנצי בקטע האחרון של הדרך, נהיגה במהירות ייתכן שהייתה מובילה לגרירתו על גחוונו.

26. סעיף העבירה שבו מואשם הנאשם לפי חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994, קובע כך:

איסור התעללות

2. (א) לא יענה אדם בעל חיים, לא יתאכזר אליו ולא יתעלל בו בדרך כלשהי.

27. שלושת הפעלים המוזכרים בסעיף העבירה - "לא יענה", "לא יתאכזר" ו"לא יתעלל" - אינם מוגדרים בחוק, ובאשר לפרשנות הראויה להם הפנו הצדדים לפסק דינו של בית המשפט העליון ברע"א 1684/96 **עמותת "תנו לחיות לחיות" נ' מפעלי נופש חמת גדר בע"מ** (1997) (הסניגורית אמרה שמדובר בפרשנות מרחיבה בהליך אזרחי, אך לא חלקה עליה ולא הציעה פרשנות אחרת). בפסק דין זה כתב השופט מישאל חשין את הדברים הבאים:

"עינוי' פירושו גרימת סבל, כאב וייסורים... 'להתאכזר' לאדם או לחיה פירושו להרע להם, לנהוג בהם ברוע לב, לנהוג שלא ברחמים, לנהוג בקשיחות-לב... 'התעללות' פירושה התנהגות קשה ואכזרית כלפי הזולת, השפלתו של הזולת, עשיית רע לזולת... כל אחד משלושה מעשים אסורים אלה - מעשה-עינוי, מעשה-התאכזרות ומעשה-התעללות - קנה לו תחום משלו. והגם שהתחומים אינם זהים לחלוטין אלה-לאלה, הנה באים הם אלה-בתוך-אלה עד שלעתים קשה להבחין בין מעשה רע מסוג אחד לבין מעשה רע מסוג אחר... גורם ראשי מאחד לשלושה האיסורים ימצא ביסוד הנפשי המלווה את מעשי העינוי, האכזריות וההתעללות. אין זה תנאי-יוצר באיסורים שהמענה יתכוון לענות את בעל-החיים, יתכוון להתאכזר אליו או יתכוון להתעלל בו. לענין ענישתו של המענה, המתאכזר והמתעלל בבעל-חיים, די בכך שמתקיימת בו - כלשון סעיף 20(א) לחוק העונשין - 'מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות ולאפשרות הגרימה לתוצאות'... יסוד עיקרי שני המשותף לשלושה המעשים הרעים המנויים בסעיף 2(א) לחוק - למעשי עינוי, התאכזרות והתעללות - הוא סבלה של החיה מן המעשים הנעשים בגופה, הכאב שהיא כואבת עקב מעשי העינוי, האכזריות וההתעללות... 'התעללות' היא 'התעללות' גם אם אין היא מסבה 'סבל-של-ממש'... די אפוא בכאב או בסבל - לאו דווקא בדרגה גבוהה במיוחד - כדי לייצר את היסוד השני המקיים התעללות, התאכזרות או עינוי... התעללות בבעל-חיים יכולה שתהא התעללות פיזית... ויכולה שתהא התעללות נפשית... השאלה הינה שאלה של ראיות, ולמותר לומר כי יקשה להוכיח התעללות נפשית בבעל-חיים... במושגים אלה של 'עינוי', 'התאכזרות' ו'התעללות' מובנה יסוד נוסף והוא היסוד העיקרי העושה את העבירה ואת העוולה של צער בעלי-חיים. היסוד המובנה במושגים אלה נלמד כמו-מאליו, והוא: גרימת סבל וייסורים לבעל-חיים בלא שיימצא צידוק למעשה. רק גרימת סבל בלתי מוצדקת ושלא-לצורך תעשה התעללות, התאכזרות או עינוי. ואילו אם ימצא הצדק למעשה, לא תקום עבירה ולא תהיה עוולה".

28. בהקשרם של הדברים שהבאתי לעיל בסיום המובאה מדבריו של בית המשפט העליון ראוי להוסיף ולהפנות זרקור להיבט התרבותי המושפע משינוי העיתים. היבט זה מביא לכך שמעשים הגורמים סבל לבעלי חיים שנחשבו מותרים או מוצדקים בעבר אינם נחשבים עוד ככאלה כיום, ויש להניח כי מעשים מסוימים הנחשבים מותרים או מוצדקים כיום לא יחשבו עוד ככאלה בעתיד. כדוגמאות למעשים שנחשבו לגיטימיים בעבר הלא רחוק ואינם נחשבים עוד ככאלה כיום ניתן לציין את חיתוך אזניהם וזנבותיהם של כלבים כדי להתאימם לאידאל יופי שקבע להם האדם והצגת חיות בר בקרקסים.

29. הנאשם וסניגוריתו הדגישו כל אחד בתורו את ההיבט הקנייני של היחסים בין הנאשם לכלבו - הנאשם

בדבריו למתקהלים בשדרות בן ציון על כך שהוא יכול לעשות בכלב כרצונו והסנגורית בטרזניה הבולטת שלה על כך שהכלב נלקח מן הנאשם שלא לפי הוראות החוק. לנוכח דברים אלה אני מוצא מקום להדגיש שאמנם לפי הגישה המקובלת המשפט הישראלי אינו מכיר כיום בבעלי חיים כבעלי אישיות משפטית נושאי זכויות וחובות[39], והוא אף רואה בחיות מחמד ובחיות משק קניין של בני אדם. עם זאת, אין מחלוקת שהמשפט הישראלי אינו רואה בבעלי החיים משום חפץ שבעליו יכול לעשות בו כרצונו. כלומר, אף על פי שהמשפט הישראלי אינו מכיר כיום בבעלי החיים שאינם בני אדם כבעלי אישיות משפטית, הוא קובע להם הגנות מסוימות מפני התנכלויות מצדם של בני אדם, ומטיל על בני האדם חובות מסוימות כלפי בעלי החיים שלהם הם אחראים.

30. כדי להכריע אם מעשיו של הנאשם ממלאים את יסודות העבירה של התעללות בבעל חיים יש לבחון אותם כמכלול. ראשית, אין ספק כי הנאשם, שקשר את הכלב פדרו-בנצי בחבל קצר לסבל הקטנוע שלו והריצו על אספלט לווהט, גרם במעשיו אלה לפגיעתו של הכלב. אופן ריצתו של הכלב הפצוע בכפותיו על הכביש הלוהט במקטע האחרון של הדרך שתואר כבלתי שוטף וכולל מעידות וגרירה לפרקי זמן קצרים על ידי הקטנוע מצביע על סבלו של הכלב, שלא היה מסוגל עוד לרוץ כהלכה אחרי הקטנוע שאליו נקשר. גרימת פגיעה שכזו וסבל שכזה ללא כל הצדקה (ותוך העדפה מכוערת של מקום חניה ושל צידנית על פני שלומו של כלב) היא בוודאי בגדר מעשה של התאכזרות או התעללות במובנו של החוק.

31. אשר ליסוד הנפשי - כאמור במובאה מתוך פסיקת בית המשפט העליון, היסוד הנפשי הנדרש בסעיף האיסור על התעללות בבעל חיים הוא של מחשבה פלילית "רגילה" - כלומר, מודעות לטיב המעשה ולקיום הנסיבות. על כך כמובן יש להוסיף כי לפי סעיף 20 לחוק העונשין "רואים אדם שחשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להם, אם נמנע מלבררם". במקרה זה מדובר בנאשם המגדל כלבים מילדות ויודע כי כלב שמריצים אותו על אספלט לווהט יכול להיפצע בכפותיו כתוצאה מכך, ובוודאי ידע שהוא מריצו קשור לקטנוע בחבל קצר כך שהוא חייב לרוץ על האספלט הלוהט. לנוכח העובדה שכבר משלב מוקדם של הדרך העירוני לו נוסעי מכוניות חולפות ואף חברו דוד על מעשיו (ודחיתי את טענתו שלא הבחין בכך), הרי שלא ניתן לקבל את טענתו שהסיכון הנשקף לכלב כתוצאה ממעשיו "ברח לו מן הראש" כטענתו. וודאי שלנוכח הערות אלה, שהגיעו לכדי כך שדוד אף ביקש לרדת מן הקטנוע ולהעלות עליו את הכלב, התעורר אצל הנאשם חשד בדבר הפגיעה בכלב פדרו-בנצי כתוצאה ממעשיו. העובדה שהנאשם המשיך במעשיו על אף כל נורות האזהרה שנדלקו והביא את הכלב לאפיסת כוחות (שגרמה אפילו לאדם שעמד ברחוב לרוץ אחרי הנאשם בניסיון לעוצרו) מלמדת כי התקיימה בנאשם מחשבה פלילית. בהקשר זה אזכיר שכאמור לעיל, לפי עדותו של הנאשם, מראת הקטנוע שלו מאפשרת לראות היטב את הכלב הקשור מאחוריו, ובריא כי לאחר שלל האזהרות שהוזהר במהלך נסיעתו, אם בניגוד לכל הסובבים הנאשם לא ראה את הכלב הסובל שריצתו אינה שוטפת והוא מדדה ונגרר לפרקים, הרי שהיה זה בשל עצימת עיניים מכוונת.

32. כאמור לעיל, העבירה של התעללות בבעל חיים אינה עבירת מטרה - כלומר, הכרעה בשאלה אם הנאשם רצה לגרום לכלבו סבל אינה נדרשת לשם קביעה אם עבר את העבירה. עם זאת, אני מוצא

מקום לציין שוב שהתנהגותו של הנאשם כמו גם דבריו מעידים על כך שלבו גם בסבלו של הכלב. בהקשר זה אציין את טענתו שאפשר לקשור כלב בחוט ברזל, את ההחלטה לנסוע לחוף הים בקטנוע ולא במכונית שבה ניתן להכניס גם את הכלב כדי למצוא חניה קרובה, את העדפת הצידינית שהונחה על רצפת הקטנוע על פני שלומו של הכלב, את הרמיזה בדברי הנאשם לכך שאין חומרה בכך שהכלב נפצע שהרי בביתו יש משחה לכוויות והוא יוכל לטפל בו ואת התייחסותו המזלזלת עד מאד של הנאשם להתגייסותם של עוברי אורח לטובתו של הכלב. על יחסו של הנאשם לרגישותם של אחרים לשלומו של הכלב, המלמד על אי רגישותו שלו לשלומו, ניתן ללמוד מן הציטוטים המובאים בפסקה 15 לעיל שלא אחזור עליהם כאן. יחסו הלא אכפתי של הנאשם למצוקתו של הכלב היה כה שונה מזה של דורשי שלומו של הכלב בשדרות בן ציון, שהם תהו אם הוא שפוי.

33. מן האמור לעיל עולה כי הוכח שהנאשם אמנם עבר את העבירה של התעללות בבעל חיים המיוחסת לו בכתב האישום.

34. אינני מוצא שמעשהו של הנאשם הוא קל ערך באופן המקים לו את הגנת זוטי הדברים כטענת ההגנה. כמו כן, העובדה שהסניגורית מצביעה על כך שכתבי אישום בגין התעללות בבעלי חיים מוגשים בדרך כלל בגין מעשים סדיסטיים מובהקים, אינה מקימה לנאשם הגנה מן הצדק או מלמדת כי לא היה מקום להגיש נגדו כתב אישום או שהיה צריך להסתפק בנקיטת צעדים מנהליים נגדו מכוח עקרון שיוריות המשפט הפלילי. הסניגורית לא הוכיחה כי תלונות על מעשים דומים למעשיו של הנאשם הסתיימו בסגירת תיק ללא הגשת כתב אישום.

35. אינני מוצא כל פגם בהחלטה לעכב את הנאשם לחקירה במשטרה. אין ספק כי היה חשד שהנאשם ביצע עבירה, ובשל ההתגודדות הרבתית בשטח ואולי אף תנאי מזג האוויר לא הייתה כל אפשרות להסתפק בגביית עדותו בשטח, ובשל החשש לגורלו של הכלב בנצי-פדרו אף הייתה דחיפות בהשלמת החקירה. מכאן שמתמלאים תנאי סעיף 67 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 לדרישה להתלוות לשוטר לתחנת המשטרה.

36. אינני מוצא גם כי התרשמותם של עדי הראייה אודות "בלבולו" של הנאשם הצדיקה חקירה שלו בתנאים מיוחדים, ומקובלים עלי הסברי השוטרים כי לא התרשמו שמצבו של הנאשם מצדיק חריגה מן הכללים הרגילים.

37. דומה שאין מחלוקת בין הצדדים שהכלב פדרו-בנצי נלקח מן הנאשם שלא לפי הוראות הדין. עם זאת, אני סבור כי את טענותיו בעניין זה היה הנאשם יכול להעלות במסגרת הליכים אזרחיים שהיה נוקט בהם, אך בוודאי אין בכך שהכלב נלקח ממנו שלא לפי הוראות החוק, אחרי שהתאכזר אליו, כדי לשחרר אותו מנשיאה באחריות פלילית למעשיו.

38. אינני סבור גם שהפגם שנפל בעניין זכות ההיוועצות של הנאשם בטרם חקירתו והוזכר לעיל מקים לנאשם הגנה מן הצדק. בהתחשב בשלל הראיות החיצוניות הקיימות נגד הנאשם ובכך שממילא גרסתו במשפט הייתה זהה לזו שמסר בחקירה, אינני מוצא כי ניהול המשפט נגד הנאשם על רקעו של פגם זה פוגע פגיעה חריפה בתחושת הצדק.

39. לאור כל האמור לעיל, אני מרשיע את הנאשם בביצוע עבירה של התעללות בבעל חיים לפי סעיף 2 לחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994.

ניתנה היום, 9 במרץ 2020, במעמד הצדדים.

[1]עמ' 59 לפרוטוקול, ש' 17.

[2]עמ' 62 לפרוטוקול, ש' 2-3 וגם בשורה 15.

[3]עמ' 64 לפרוטוקול, ש' 12-18.

[4]עמ' 62 לפרוטוקול, ש' 24.

[5]עמ' 63 לפרוטוקול, ש' 4-6 וראו גם החל בעמ' 64, ש' 27.

[6]בפרוטוקול נכתב בטעות 'כלב' במקום 'קצב'.

[7]בעדות הראשית החל בעמ' 39 לפרוטוקול, ש' 30.

[8]לשאלות בית המשפט, עמ' 42 לפרוטוקול, ש' 30-31.

[9] לשאלות הסניגורית, עמ' 43 לפרוטוקול, 9-10.

[10] עמ' 70 לפרוטוקול, ש' 1-10.

[11] החל בעמ' 71 לפרוטוקול, ש' 16

[12] עמ' 71 לפרוטוקול, ש' 18 וראו גם בהמשך העדות.

[13] עמ' 76 לפרוטוקול, ש' 19 וראו גם בחקירתו הנגדית

[14] עמ' 84 לפרוטוקול, ש' 27-29.

[15] בעדות הראשית, החל בעמ' 40, ש' 13.

[16] בעדות הראשית, עמ' 45 לפרוטוקול, ש' 18 ואילך.

[17] עמ' 59 לפרוטוקול, ש' 21, עמ' 60 לפרוטוקול, ש' 5-7.

[18] עמ' 77 לפרוטוקול, ש' 1-2 וכן בעמ' 78, ש' 1-3.

[19] עמ' 4 לפרוטוקול, ש' 1 ואילך.

[20] עמ' 60 לפרוטוקול, ש' 7.

[21] עמ' 77 לפרוטוקול, ש' 31.

[22] בחקירה הנגדית, החל בעמ' 42, ש' 1.

[23] בחקירה הנגדית, החל בעמ' 42, ש' 7.

[24] בעדותה הראשית של העדה, עמ' 45-45 לפרוטוקול.

[25] עמ' 24 לפרוטוקול, ש' 16.

[26] עמ' 24 לפרוטוקול, ש' 16-17.

[27] עמ' 22 לפרוטוקול, ש' 5-22.

[28] עמ' 24, ש' 11-12.

[29] עמ' 23 לפרוטוקול, ש' 1-11.

[30] עמ' 26 לפרוטוקול, ש' 1-2.

[31] עמ' 26 לפרוטוקול, ש' 6-11.

[32] החל בעמ' 85 לפרוטוקול, ש' 29.

[33] עמ' 96 לפרוטוקול, ש' 10-15.

[34] עמ' 86, ש' 13-14.

[35] עמ' 88 לפרוטוקול, ש' 25-26.

[36] עמ' 88 לפרוטוקול, ש' 17-18.

[37] עמ' 91 לפרוטוקול, ש' 7-16.

[38] עמ' 16 לפרוטוקול, ש' 25-31.

[39] ראו בג"ץ 466/05 **אסתר דבורה רייז נ' המועצה הארצית לתכנון ובניה - הועדה לתכנון ובניה לנושאים תכנוניים עקרוניים** (החלטה מיום 23.2.2005). קריאה להחלטה של גישה אחרת וסקירה של מגמות חדשות בעניין זה ראו בעמ"ת (חיפה) 43536-04-13 **סלימאן נאסר נ' מדינת ישראל** (2013).